

Homme saadab Tapa üld-
sus parimad soovid ja
südamekud õnnitlused
lugupeetud kooi- ja muusika-
mehe Juhani Krooni 90 aas-
ta juube puhul. Juhani Krooni
sünnikoht on Väike Maarja,
kuid kodumaa Tapa, kus
aastast 1917 kuni tänaseni on
kuulnud tema viljakas, tegu-
derohke eutee.

Maailmavalgust nägi Juhani
Kroon 13. detsembril 1895. aastal
tunnustatud k. n. g. eppmeistri
Jaani Krooni perekonnas.
Peale tema kasvamisperes veel
kaks õde ja kaks venda. Koo-
liteed aastas, ta Kaarma 3-
klassilises küakoolis, järgnesid
Väike-Maarja kihekonna-
ja Rakvere linnakool. Väike-
Maarjas olid Krooni õpetajaiks
tuntud kooimehed Jakob
Tamm ja hiljem Märt Meos.
Aastail 1912 asus ta õppima
Tartu Õpetajate Seminari, mille
lõpetas 1917. aastal. Huvitav
on märkida, et sellesama
XXXVII lennu 17 õpetajast
sidus end Tapa koolielega
seitse: J. Hannibal, A. Lipping,
A. Pallon-Paluvee, V. Puidak,
J. Kroon, V. Trinkman-Kal-
misto ja P. Vaarask.

Nagu öeldud, algas Juhani
Krooni kooimeistri tee septemb-
ris 1917. Esmalt Tartu Eesti
Noorsoo Kasvatamise Seltsi
Tapa osakonna algkooli ju-
hatajana kuni 1944. aastani,
olguigi et kooli nimetati vahe-
peal Tapa alevi 2. algkooliks,
siis Tapa linna algkooliks.
Septembrist 1944 kuni pensio-
nile minekuni oli Juhani Kroon
Tapa Keskkooli õppealajuhata-
taja.

Loomupärase kiindumuse
muusikasse päris Juhani Kroon
isalt, kes oli tuntud pillimees
ja suhtus heasoovlikult laste
muusikaarmastusse. Majandus-

lik olukord võimaldas muret-
seda kõiki muusikariistad alates
kandest ja õpetades klaveriga.
Viimängus sai ta algõpetust
kihekonna koolis, teiste pillide
käsitsemiseks omandas iseseisvalt,
seda tänu harudasele muusikalisele
vaimule.

Tugeva aluspõhja omandas
J. Kroon siiski õpetajate sem-
inaris, kus tol ajal oli muusika-
õpetajaks Josep Vereštšagin,
kes andis algteadmised nii
teoorias kui ka soolal osaj
harmoonias. Seminaris tegutses
kuulus meeskoor ja vaa-

kohe laiahaardeline tegevus
muusikapõhilul: pandi alus laste
laulukooridele, loodi väga
mitmepalgeline keepilli- ja
sümfoniettorkester. 1922. a. sügisel
moodustati ülemnaine väga
populaarne «Karl Leinuse
laulukaste» Tapa lasteko-
or, kust alustas lauljateed
ka Artur Rinne. Viimane kir-
jutab esimese avaliku kont-
sertesinemise järel 21. mail
1923. a. mälestustes, et «siin
pandi esimene kivi minu laul-
jatee sillutisse».

Aastail 1924—1925 oli ta
Tapa gümnaasiumi muusika-

üks mees ja kaheksa naist,
siis hiljem oli haridusetsi
segakooris kuni 82 lauljat.
Koor esines 1923., 1928., 1933.
ja 1938. a. üld. au. upeol. Aas-
tal 1927 oli Tapa esimene
laulupäev, kus esinesid 14 koo-
ri ja seitse puhkpilliorkestrit.

Et leidus muusikamehi ja
koorides lavaliste kaiduvuste-
ga lauljaid, organiseeris Juhani
Kroon väikese sümfoniettor-
kestri ja lavastas laulumän-
gud «Omal jalgel», «Kosja õit»,
«Mu Leopold» ja draamad
«Kauka jumal», «Neetud ta-
lu», «Libahunt» ja «Laul õn-
nest».

Juhani Kroon oli mees, kes
taasustas vahepeal soikunud
meeste laulu. Septembris 1949
alustas tegevust Tapa Kultuuri-
majaja meeskoor ning visa ja
pinga töö tulemusena võis
see juba 1950. a. üld. aul. upeol
esineda.

Juhani Krooni tööd koolime-
he ja kultuuritegelasena on
vääriliselt hinnatud. Teda on
autasustatud Lenini ordeni ja
ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi
aukirjadega.

Kõige eespool toodu kõrval
jätkus tal jõudu ja tahtmist
aktiivseks kaasaõmõmiseks ko-
dulinna ühiskondlikus elus.
Märkigem tema tööd haridus-
seitsis, 16-aastast tegutsemist
kooperatiivi juhtorganites, te-
ma aktiivsust tuletoõrjujana
1920. aastast peale ning teisi
ülesandeid.

Aeg on jättnud oma jälje,
võtnud tervise. Haigevooidis
puhkajalt lõpetuseks:

«Tapa oli ja on mulle ar-
mas. Tööd oli palju, aga see
oli ilus ja meeldiv töö».

Kodulin'aste suurim tänu
Sulle tehtu eesti!

Aleksander KUIL,
Tapa aleti 2. algkooli VI kl.
lõpetanu 1922. aastast

Juhani Kroon

90

tamata sellele, et seminaristi-
del oli kategooriliselt keela-
tud igasugune tegevus väljas-
pool kooli, käis Juhani Kroon
siiski salaja laulmas «Vane-
muse» näitelava kooris ja sa-
ma teatri muusikaosakonna se-
gakooris. Seda juhatas algul
Juhani Aavik, hiljem Juhani
Simm. Koos omakandimehe
Tuudur Vettikuga lavastas ta
1917. a. Väike-Maarjas laulu-
mängu «Omal jalgel».

Tapal tööle asunud, algas

õpetaja, kusjuures tolaeagne
III klassi gümnaasist Jüri Va-
riste sai temalt oma muusika-
listele teadmistele tõhusat lisa.

Oma töös ei piirdunud Juhani
Kroon vaid kooliga. Juba Ta-
pale asudes oli Eesti Noorsoo
Kasvatuse Seltsi juhatusel
sõlmitud lepingus punkt, et
koolitööle lisaks tuleb seltsi
juurde asutada laulukoor ja
tegelada näitemänguga. Ja nii
ta tegigi. Kui esimesele sega-
kooriharjutusele tulid vaid